



even...centraal

weg met het ZWITSER- LEVENGEVOEL

**GERRY DIETVORST,
PENSIOENPROFESSOR**

**OM DE VERGRIJZING HET HOOFD TE BIJEN MOETEN WE TOE
NAAR HET DEELTIJDPENSIOEN, ZEGT GERRY DIETVORST.**

Onlangs zag hij André van Duin op televisie zijn nieuwe show aankondigen. "Waarom doe je dat nou, weer een show?", vroeg de interviewer. Waarop Van Duin zei: "Dan heb ik een reden om op te staan." Gerry Dietvorst (1950) vindt het een treffend antwoord. Hij is hoogleraar Toekomstvoorzieningen aan de Universiteit van Tilburg en onderzoeker bij Achmea naar pensioenontwikkelingen in Europa. Als geen ander weet hij wat de pensioengerechtigde werknemer drijft. "De grootste angst van ouderen is eenzaam worden. Ook oudere mensen willen graag een zinnige bijdrage leveren aan de maatschappij. Het wordt wat treurig wanneer je enige bezigheid eruit bestaat dat je op woensdagochtend het parochieblaadje in elkaar vouwt, omdat je er dan nog eens uitkomt."

PRIKKELS

We moeten met z'n allen op een andere manier naar de oudere werknemer gaan kijken, zegt hij. We moeten af van dat Zwitserlevengevoel. Want dat beeld, met vervroegd pensioen en dan je leven luiierend doorbrengen, strookt niet met de werkelijkheid. Uit gesprekken met leeftijdgenoten weet hij dat de meeste mensen dat helemaal niet ambiëren. "Je beleeft vakantie alleen als vakantie wanneer je daarna weer aan de slag gaat."

De pensioengerechtigde leeftijd staat al een tijdje onder druk. Is de AOW straks nog wel te betalen en wie doet al dat werk als er zoveel mensen mee stoppen? In Europees verband zijn er al belangrijke stappen gezet. De landen van de Europese Unie besloten alle regelingen af te schaffen die vervroegd stoppen met werken stimuleren. In Nederland bestaan de VUT en het prepensioen niet meer. "Dat is noodzakelijk, anders

partiti



'OUDERE WERKNEMERS ZIJN DE ZILVERVLOOT VAN NEDERLAND'

krijgen we het werk niet meer gedaan. Wanneer wij in Europa niet massaal langer doorwerken, moeten er dertig miljoen werknemers bijkomen als we het welvaartsniveau enigszins op peil willen houden. Maar dat is geen optie, want die mensen worden ook weer oud."

Om de vergrijzingsproblematiek het hoofd te bieden, voert het kabinet financiële prikkels in die langer werken aantrekkelijk maken. De eerste maatregel stimuleert het doorwerken na 62 jaar, door het geven van een bonus. De tweede maatregel stimuleert het doorwerken na het 65e levensjaar. Voor ieder jaar dat iemand zijn AOW uitstelt, ontvangt hij later zo'n vijf procent meer.

UITDAGING

Maar met verbeterde regelgeving en financiële stimulansen zijn we er nog niet, waarschuwt Dietvorst. Hij vindt het essentieel dat werkgevers anders met hun oudere werknemers omgaan, want als daar geen omslag in komt, verandert er niet genoeg. "Doorgaans hebben we de mond vol van ouderen- en diversiteitsbeleid, maar in de praktijk wordt daar amper invulling aan gegeven." Graag zou Dietvorst zien dat de oudere werknemer wordt beschouwd als de zilvervloot, de gasbel van Nederland. De sleutel daartoe ligt volgens hem bij de werkgever. "Die kan het zich niet meer veroorloven de oudere werknemer te behandelen als een wegwerpartikel."

In hun eigen belang doen werkgevers er verstandig aan hun werknemers te stimuleren en coachen in hun werk. Stel een meerjarenplan op voor iedere werknemer van veertigplus, suggereert hij, met daarin diens plannen voor de komende tien jaar. Een goede vraag zou kunnen zijn: Hoe kan ik, als werkgever, jouw werk plezieriger maken?

BOERENBOND

Hij voorspelt dat de komende tijd meer werknemers langzaam met pensioen willen gaan. In dat deeltijdpensioen ligt volgens hem de oplossing voor de vergrijzing. "Ouderen zullen niet allemaal tot hun 65e fulltime willen blijven werken, maar ook niet abrupt willen stoppen. We groeien toe naar langzaam pensioneren. Als we er nou eerst eens met z'n allen voor zorgen dat we gezond, gemotiveerd en werkend de 65 bereiken, hebben we al een groot deel van het probleem opgelost. Wanneer we dat voor elkaar hebben, kan worden overwogen de AOW-leeftijd op te schuiven. Stel dat we daar jaarlijks een maandje bij plakken, dan zitten we over 24 jaar op een pensioenleeftijd van 67." Hij wijst op de Doorwerkgever BV van Achmea. Via deze bv kunnen werkgevers ervaren pensioengerechtigde (ex-)werknemers flexibel inzetten, waardoor zij beter kunnen inspelen op de krapte op de arbeidsmarkt. Een goed initiatief, zegt Dietvorst, die na zijn pensioen best een dag per week in de winkel van de Boerenbond wil werken. "Eens iets volstrekt anders doen lijkt me geweldig leuk."

DOEN

DE STIMULERENDE WERKGEVER:

- **Maakt meerjarenplannen voor al zijn werknemers**
- **Motiveert zijn werknemers**
- **Realiseert zich dat gedreven werknemers zich inzetten**
- **Zet zijn woorden over goed werkgeverschap om in daden**